

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΥΔΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Λ. Μεσογείων 119
Ταχ. Κωδ.: 11526 Αθήνα
Τηλ.: 213 1513852/849
E-mail: ggenvr@ypen.gr

**Προς: ΥΠΕΝ
Τμήμα Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου**

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε ερώτηση της βουλευτού Α' Αθηνών κ. Α. Αδαμοπούλου

Σχετικά: Η με αρ. 7796/1.9.22 ερώτηση στη Βουλή

Σε απάντηση της ανωτέρω σχετικής ερώτησης στη Βουλή των Ελλήνων για την εφαρμογή του Νόμου για την κατανάλωση πλαστικών σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Α. Η Οδηγία (ΕΕ) 904/2019 για τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με το Νόμο 4736/2020 (Α' 200). Με βάση το νόμο αυτό απαγορεύεται η διάθεση στην αγορά δέκα πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης, στα οποία περιλαμβάνονται και τα πλαστικά καλαμάκια μίας χρήσης. Σύμφωνα με το νόμο έπρεπε να σταματήσει η διάθεση των προϊόντων αυτών στην αγορά μέχρι εξαντλήσεως των αποθεμάτων τους και, σε κάθε περίπτωση από 3/5/2022. Επιπρόσθετα, τέθηκαν εθνικοί στόχοι μείωσης ορισμένων πλαστικών για την επίτευξη των οποίων επιβλήθηκε στους καταναλωτές εισφορά προστασίας του περιβάλλοντος (τέσσερα λεπτά πλέον ΦΠΑ) για τα πλαστικά κυπελάκια και περιέκτες τροφίμων (συμπεριλαμβάνονται και τα αντίστοιχα «χάρτινα» καθώς θεωρούνται πλαστικά με βάση τον ορισμό της Οδηγίας (ΕΕ) 904/2019). Το τελευταίο θεσπίστηκε με σκοπό την αλλαγή των καταναλωτικών συνηθειών αντίστοιχα και με την εισφορά στην πλαστική σακούλα.

Τα παραπάνω ποσά έχουν ανταποδοτικά χαρακτήρα και τα έσοδα διατίθενται αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση δράσεων που στοχεύουν στη μείωση των επιπτώσεων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον, στη χρηματοδότηση εταιρειών παραγωγής πλαστικών προϊόντων μιας χρήσης με σκοπό την προσαρμογή ή τη διαφοροποίηση της παραγωγής τους στον κλάδο και στην προώθηση δράσεων περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης, πρόληψης και ανακύκλωσης και κυκλικής οικονομίας.

Η εφαρμογή του νόμου αυτού, πράγματι, παρουσιάζει δυσκολίες δεδομένου ότι, εκτός των άλλων, εξαρτάται και από καταναλωτικές συνήθειες χρόνων.

Β. Με σειρά νομοθετικών διατάξεων που θεσπίστηκαν κατά κύριο λόγο με τον νόμο 4819/2021 (Α' 129), συμπληρώθηκαν οι διατάξεις του νόμου 4736/2020 (Α' 200) προκειμένου να μειωθεί η ρύπανση από πλαστικά μιας χρήσης. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

- διευρύνεται η υποχρέωση για τη χωριστή συλλογή εντός των χώρων λειτουργίας τους των αποβλήτων υλικών από χαρτί, γυαλί, μέταλλο, πλαστικό στους μεγάλους χώρους συνάθροισης κοινού (κινηματογράφων, θεάτρων, συναυλιακών χώρων, αθλητικών εγκαταστάσεων, εμπορικών κέντρων, συνεδριακών κέντρων, ξενοδοχειακών καταλυμάτων (που διαθέτουν άνω των 100 κλινών), πανεπιστημίων, νοσοκομείων, κλινικών, αεροδρομίων, λιμανιών, κεντρικών σιδηροδρομικών σταθμών, επιβατηγών-οχηματαγωγών πλοίων, καταστημάτων μαζικής εστίασης, παρασκευής και προσφοράς πλήρους γεύματος) και συμπληρώθηκε με κυρώσεις σε περίπτωση μη εφαρμογής του μέτρου. Αντίστοιχες υποχρεώσεις προστέθηκαν για τις δημοτικές εγκαταστάσεις συνάθροισης κοινού,
- διασφαλίζεται η δυνατότητα χωριστής συλλογής αποβλήτων συσκευασιών τουλάχιστον για τις πλαστικές συσκευασίες, σε κάθε δωμάτιο στα κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα που διαθέτουν τουλάχιστον 100 κλίνες,
- θεσπίζεται τέλος ταφής ύψους 20 €/t με σταδιακή αύξησή του στα 35€/t, το οποίο αξιοποιείται για την ενίσχυση της ανακύκλωσης, καθώς και μηχανισμός ελέγχου και επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση μη καταβολής του,
- προβλέπεται η οργάνωση και λειτουργία συστημάτων εγγυοδοσίας για τα μπουκάλια από PET από το 2023,
- βελτιώνεται το ρυθμιστικό πλαίσιο για τα Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) θεσπίζοντας γενικές ελάχιστες απαιτήσεις, διευρύνοντας τα ασυμβίβαστα και τη διαφάνεια στην οικονομική διαχείριση τους και προβλέποντας την καταβολή χρηματικής εγγύησης από τα ΣΕΔ για τη διασφάλιση της επίτευξης των στόχων τους,
- επεκτείνονται τα προγράμματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού σε νέα ρεύματα προϊόντων όπως τα γεωργικά πλαστικά, τα φάρμακα, τα κλωστοϋφαντουργικά, τα στρώματα και τα έπιπλα, τα αθλητικά είδη και τα παιχνίδια, τα ηλεκτρικά πατίνια και ποδήλατα κλπ.,
- θεσπίζεται τέλος ανακύκλωσης οκτώ λεπτών πλέον ΦΠΑ για τα πλαστικά μπουκάλια με ετικέτα από PVC,
- θεσπίζεται υποχρεωτική διαβάθμιση της εισφοράς των πλαστικών στα ΣΕΔ ανάλογα με το είδος του πλαστικού,

- διασυνδέεται το Εθνικό Μητρώο Παραγωγού Αποβλήτων (ΕΜΠΑ) με το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ) και άλλα συναφή μητρώα με σκοπό τον περιορισμό της εισφοροδιαφυγής,
- θεσπίζεται η υποχρεωτική χωριστή συλλογή έως το 2024 των επικινδύνων οικιακών αποβλήτων και των κλωστοϋφαντουργικών,
- αναβαθμίζονται υποχρεωτικά οι εγκαταστάσεις διαλογής ανακυκλώσιμων υλικών με προσθήκη σύγχρονου εξοπλισμού και θέσπιση των προδιαγραφών των ανακτώμενων υλικών, με ιδιαίτερη έμφαση στα πλαστικά,
- υποχρεώνονται μια σειρά εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων να διαθέτουν σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης (όπως EMAS ή ISO 14001),
- εξασφαλίζεται κατάλληλος χώρος για τη συλλογή και αποθήκευση τουλάχιστον τεσσάρων ρευμάτων αποβλήτων σε κατάλληλους περιέκτες υποχρεωτικά σε όλα τα νέα κτίρια,
- απλοποιούνται οι διατάξεις σχετικά με τα Πράσινα Σημεία και καταργείται η διάκριση σε μικρά και μεγάλα,
- διευκολύνεται η δημιουργία Κέντρων Δημιουργικής Επαναχρησιμοποίησης Υλικών (υποχρεωτικά σε όλους τους Δήμους άνω των 20.000 κατοίκων από το 2023),
- αποθαρρύνεται η καταστροφή λειτουργικών κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ηλεκτρονικών προϊόντων και οικιακών συσκευών, προϊόντων καθημερινής υγιεινής, υποδημάτων και βιβλίων, εκτός αν δεν υπάρχει άλλη λύση και προωθείται η δυνατότητα επισκευής και αναβάθμισης προϊόντων όπως τα έπιπλα και τα ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά.

Γ. Για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του νόμου 4736/2020 (Α' 200) οι αρμοδιότητες ελέγχου τροποποιήθηκαν με το νόμο 4964/2022 (Α' 150) και ορίστηκαν ως αρμόδιες υπηρεσίες ελέγχου ο ΕΟΑΝ, και, ως προς τις επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου, μαζικής εστίασης και τροφοδοσίας (catering), η Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς (ΔΙΜΕΑ) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Με σκοπό την ενεργοποίηση των ελεγκτικών μηχανισμών, η Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με τον ΕΟΑΝ, τη ΔΙΜΕΑ και την ΑΑΔΕ προκειμένου να αρθούν κάποια τελευταία διαδικαστικά εμπόδια και να ξεκινήσουν οι έλεγχοι από τη ΔΙΜΕΑ.

Δ. Για τη διαπίστωση της παραβατικότητας σχετικά με τη διάθεση απαγορευμένων πλαστικών προϊόντων στην αγορά βάσει του νόμου 4736/2020 (200 Α') διενεργήθηκε επιθεώρηση βιομηχανίας στην Κρήτη από τους επιθεωρητές Νοτίου Ελλάδας και από τον ΕΟΑΝ και επιβλήθηκε πρόστιμο για την παραγωγή πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης (καλαμάκια) κατά παράβαση του νόμου.

Ε. Η Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων έχει εκδώσει εγκυκλίους για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του νόμου για τα απλαστικά, έχει απαντήσει σε πλήθος ερωτημάτων πολιτών, επαγγελματικών συνδέσμων και φορέων με σκοπό την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν τα πλαστικά προϊόντα.

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ**

ΠΕΤΡΟΣ ΒΑΡΕΛΙΔΗΣ